

ZUIDWESTER

contactblad IVN Zuidwest Veluwezoom

voorjaar 2012, jaargang 26



Jaarverslagen

Algemene
ledenvergadering

Wandelprogramma

Zwerfkei in De Zomp

Namen en adressen

IVN

Het IVN is een vereniging voor natuur- en milieueducatie. Het is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die bijdraagt aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu, landschap en leefomgeving. Verspreid over Nederland heeft het IVN 174 plaatselijke afdelingen en elf provinciale consulentenschappen. Ongeveer 18.000 leden zetten zich actief in voor de natuur en het milieu door middel van allerlei voorlichtende en educatieve activiteiten voor jong en oud, zoals excursies, cursussen, tentoonstellingen en lezingen.

Afdelingsbestuur IVN Zuidwest Veluwezoom

Voorzitter

Els van't Hof-von Nordheim
Generaal Urquhartlaan 30
6861 GG Oosterbeek
026 – 339 22 70, levanthof@planet.nl

Secretariaat

Kirsten Haanraads
Rumpler 3
3769 JH Soesterberg
06-17 98 43 62, ivn.zwv@gmail.com,
kirsten.haanraads@gmail.com

Ledenadministratie en penningmeester

Wim Chardon
Groenendaalseweg 4
6871 CP Renkum
0317 - 31 94 90, wim.chardon@wur.nl

Bestuursleden

Albert Bos, 026 – 334 27 43, albert.bos@hetnet.nl en
Charlotte de Roo, 026-334 05 31, charlotte.deroo@gmail.com

Werkgroepcoördinatie

Wandel- en fietsroutes

Hermien Schel, jhnschel@planet.nl, 0317 -31 52 30

Wandelingen

Floor Norel, floor.norel@hetnet.nl

Landschapsonderhoud

Albert Smit, a.smit@maakarchitectuur.nl, 026-339 24 11

Verkoop

Kathy Hille Ris Lambers, kmhrl@tiscali.nl, 0317-41 52 51

Scholen

MEC Renkum, Dr. Albert Schweitzerschool, Goudsbloem-
straat 2, Renkum, 0317 – 31 87 40
MEC Wageningen, Het Groene Wiel, Hendrikweg 14b,
Wageningen, www.groenewiel.nl, info@groenewiel.nl,
0317 – 42 20 41

ROM Wageningen

Ronald Busman, 0317 – 41 49 67

Redactie Zuidwester, redactie.zw@gmail.com

Simone Saarloos
Beukenlaan 1
6871 CK Renkum
0317 – 35 74 56, , simone.saarloos@zonnet.nl
06-55 15 69 18

Bezorging Zuidwester

Marieke Paulssen, 026 – 334 01 45

Publiciteit wandelingen

Floor Norel, floor.norel@hetnet.nl, 0317 - 41 77 78

Beken en sprengen

Ruud Schaafsma, ruudschaafsma@gmail.com,
0317 - 31 51 17

Zomp

Contactpersoon Pleun Driessen, pleun.driessen@antenna.nl, 06 - 36 50 17 25

Werkgroep WEB-site, <http://www.ivn-zwv.nl>

Wim Chardon, wim.chardon@wur.nl, 0317 - 31 94 90

Vogelwerkgroep

Els Roode, els.frank@planet.nl, 0317-31 82 12

Werkgroep Arboretum

Betsie van Loenen, b.vanloenen@hotmail.com,
0317 - 41 81 24

WaterWatch Wageningen, www.waterwatch.tk

Melle en Annie van Kammen, waterwatch@argumentum.nl,
0317 - 41 72 64

IVN landelijk bureau

Plantage Middenlaan 2C
Postbus 20123
1000 HC Amsterdam, 020 – 622 81 15

Lidmaatschap IVN

IVN Zuidwest Veluwezoom

Contributie: min. € 14,- per jaar

Donatie: min. € 10,- per jaar

Huisgenoten: min. € 8,- per jaar

Girorekening: 805291 t.n.v.IVN-afdeling Zuidwest Veluwe-
zoom te Renkum

Foto voorpagina

Foto van de voorpagina is gemaakt door Maarten van Houten: Werkochtend van de werkgroep Landschapsonderhoud in de Rosandepolder.

ZUIDWESTER

contactblad IVN Zuidwest Veluwezoom

Van de voorzitter

Voor u ligt de Zuidwester nieuwe stijl, jaargang 26, voorjaar 2012. Met het prachtige dubbeldikke winternummer 2011 hebben we afscheid genomen van Els Roode en van ons oude vertrouwde handzame IVN-contactblad.

Lente 2012 is een nieuw begin met de Zuidwester in een nieuw jasje. De redactie en het bestuur horen graag wat u ervan vindt.

De Algemene Ledenvergadering op 21 april a.s. is een goed moment om met elkaar van gedachten te wisselen over de koers, de activiteiten en de doelstellingen van onze vereniging. Dankzij de vele actieve werkgroepen hebben we een goed gevulde agenda. Vooral de 'doe-activiteiten' zijn populair en trekken veel deelnemers. Tegelijkertijd zien we dat ons ledenaantal niet toeneemt en sterk aan het vergrijzen is.

We willen graag groeien in 2012. Denkt u mee, heeft u een goed idee, mail, schrijf, bel ons of liever praat met ons op zaterdag 21 april!

Els van't Hof- von Nordheim



3	Van de voorzitter
4	Jaarverslagen
7	De Ganzenveer
8	Stekelnootje, Uitje en Vogels kijken
9	Een verhaaltje met een gelukkig einde
10	Een zwerfkei in de Zomp
11	Van het bestuur
12	Wandelprogramma

COLOFON

De Zuidwester is het contact - en informatieblad van IVN Zuidwest Veluwezoom en verschijnt twee maal per jaar. Door het maximum van twaalf pagina's is de redactie soms genoodzaakt om een artikel in te korten. Wij vragen hiervoor uw begrip.

REDACTIE:

Floor Norel, Kirsten Haanraads, Els van 't Hof, Simone Saarloos

EINDREDACTIE:

Simone Saarloos

DRUKKER:

Editoo B.V. te Arnhem

REDACTIEADRES:

Simone Saarloos
Beukenlaan 1
6871 CK Renkum
telefoon: 0317 – 357456
mobiel 06-55156918
e-mail: redactie.zw@gmail.com

De uiterste inzenddatum van kopij voor het herfstnummer is: **3 september 2012**

Jaarverslag 2011 Werkgroep Landschapsonderhoud

Werkgroepcoördinator:

Maarten van Houten, maartenvhouten.ivn@planet.nl

Albert Smit, a.smit@maakarchitectuur.nl

De werkgroep Landschapsonderhoud was het afgelopen werkseizoen op veel plaatsen in onze streek actief. De nadruk ligt vooral op knotwerkzaamheden in de gemeente Renkum. Daarnaast krijgt het onderhouden van een aantal reptielrijke heidegebiedjes een steeds grotere rol.

Er is een vrij vaste kern van vrijwilligers die met veel vertrouwen en plezier menige zware maar uitdagende natuurklus klaren. De gemiddelde opkomst ligt tussen de 12 à 15 vrijwilligers met uitschieters boven de 20 en met een ondergrens van 6 deelnemers. Er zijn totaal 16 werkochtenden georganiseerd, waarvan er 11 werden besteed aan het knotten van wilgen en 5 aan het onderhoud van heideveldjes.

(Vaste) knotplaatsen

De vaste knotplaatsen, de Rosandepolder in Oosterbeek en het Heelsums beekdal in Heelsum, vragen veel aandacht en tijd. Er staan heel veel mooie oude bomen, maar deze zijn ook enorm bewerkelijk en maken het werk vaak zwaar. Gelukkig kregen wij in het Heelsums beekdal altijd de hulp van de eigenaar van de manege Klein Vosdal met zijn tractor. Het sleepwerk naar de containers van Burgers Zoo werd daardoor een stuk makkelijker. Toch is de werkgroep te klein of het werkgebied te groot en worden wij regelmatig geconfronteerd met erg dikke takken. Het om de drie/vier jaar knotten lukt ons niet en baart ons met het langzaam oplopen van de gemiddelde leeftijd in de werkgroep zorgen. Gelukkig bracht de Landelijke Natuurwerkdag, die door Albert Smit op het laatste moment binnen twee weken werd georganiseerd in de Rosandepolder, nieuwe enthousiaste vrijwilligers binnen.

In de Rosandepolder is een goede samenwerking ontstaan tussen onze werkgroep en Pieter Brantjes van de Rijnsoever camping. Op onze werkochtenden in de polder zijn wij altijd welkom in zijn sfeervolle kantine voor een kop koffie, wat lekkers en de nodige actuele informatie. Het maakt de werkochtend extra speciaal.



In het oog springende werkzaamheden

- Het zagen van een vlinder V langs de spoorbaan achter Wolfheze. De V maakt het voor vlinders en andere insecten mogelijk om door te trekken naar andere open gebiedjes. Natuurmonumenten heeft veel gebieden binnen Plankewambuis met elkaar verbonden, door het gericht wegzagen van bos. Het nieuwe gebied De Rijerskamp bij Wolfheze is door de V nu verbonden met de heidestroken langs het spoor richting Ede en de open velden langs de Telefoonweg naar Renkum. Hier moeten nog wel de nodige zaagwerkzaamheden door onze werkgroep worden gedaan om de gebiedjes rond de V te optimaliseren.

- Op de Bilderberg, achter het Sportpark hebben wij in overleg met de gemeente Renkum stukjes hei mogen plaggen om het gebied aantrekkelijker te maken voor zandhagedissen of andere reptielen. Daarnaast is op dezelfde locatie de bosrand over een breedte van 20 meter ontdaan van opslag van vooral Amerikaanse eik. Van de takken is een mooie natuurlijk houtwal gemaakt die loslopende honden meer uit het bos moet houden. Dit heidegebiedje ziet er weer prachtig uit.

- Langs het spoor bij de Buunderkamp hebben wij in de noord-westhoek enorme vorderingen weten te maken met het ontdenken van een lange strook hei. Deze rustige en prachtige strook oude heide met veel hoogteverschillen en daarmee prachtige zonplaatsen voor reptielen is weer heel mooi in beeld aan het komen. Met drie werkochtenden was dit een mooie klus voor echte liefhebbers.

- Op 10 december zijn wij voor het eerst wezen knotten in de Jufferswaard te Renkum. In overleg met Staatsbosbeheer (Frank Klinge) hebben wij een prachtige knotochtend gehad in dit schitterende gebied, en hebben we met 16 mensen wel 17 wilgen kunnen onttakken.

- Het met veel smaak verorberen van de ongekend lekkere uiensoep bij de fam. Smit op 5 februari 2011 na een ochtend knotten aan de Veerweg in Oosterbeek.

- Het restaureren van de IJsvogelwand in de Rosandepolder te Oosterbeek door 4 werkgroepleden. Deze zware en natte klus kostte een ochtend werk, maar had helaas niet tot gevolg dat er een nest door een IJsvogel is gemaakt.

De werkgroep Landschapsonderhoud was ook in 2011 een levende en zeer actieve werkgroep. Meer deelnemers zijn natuurlijk altijd heel erg welkom.



Jaarverslag 2011 Werkgroep De Zomp

Coördinator:

Pleun Driessen, pleun.driessen@antenna.nl

Elke woensdagmorgen werkten we tussen half maart en half oktober met een groep vrijwilligers in de Zomp tussen 9.30 en 12 uur, alsook op de woensdagavond vanaf 19 uur. Totaal waren we met ongeveer 15 vrijwilligers, die zich actief en trouw inzetten voor dit prachtige stukje natuur. We kunnen nog wel wat hulp in De Zomp gebruiken. Hierbij doe ik een oproep aan een ieder die houdt van de natuur en bereid is te werken in heemtuin De Zomp.

U bent van harte welkom.

Jaarverslag 2011 Werkgroep Publiciteit

Werkgroepcoördinator:

Floor Norel, floor.norel@hetnet.nl

Elke IVN-activiteit staat of valt bij een goede publiciteit! Aankondigingen van onze activiteiten worden aan plaatselijke en regionale bladen aangeboden. Maar we zijn afhankelijk van de redacties van die bladen of ze onze activiteiten plaatsen. In deze digitale tijd plaatst men onze berichten vaak op de website van de kranten. Hopelijk leidt dit niet tot minder belangstelling bij onze activiteiten.

Jaarverslag 2011 Vleermuiswerkgroep

Werkgroepcoördinator:

Floor Norel, floor.norel@hetnet.nl

Afgelopen jaar ging de vleermuiswerkgroep, bestaande uit Bep van 't Hoff, Betsie van Loenen en Floor Norel, een paar maal op stap om vleermuizen op te sporen. Lokaties waren onder andere het Dunogebied en langs de Rijn te Oosterbeek. De excursie in het Emmapark te Wageningen was succesvol! Het komende seizoen hebben we een avond rond Oranje Nassau's Oord te Renkum gepland, waarbij u van harte welkom bent.



Komt u ook eens werken in De Zomp?

Jaarverslag 2011 Werkgroep Arboretum

Werkgroepcoördinator:

Betsie van Loenen, b.vanloenen@hotmail.com

In 2011 zijn er niet zoveel aangevraagde wandelingen geweest. Het aantal deelnemers per wandeling varieerde van 5 tot 50 personen; totaal een kleine 140 deelnemers. De deelnemers komen nog steeds uit het hele land: van Heerenveen, Gouda tot bijvoorbeeld Oss. Zij zijn lid van tuinclubs, Vrouwen van Nu of Probus. Ook studenten hebben belangstelling voor de tuinen.

Op 1 mei hebben we de publiekswandelingen verzorgd voor 'Belmonte op z'n best'. Op die dag konden de bezoekers bij de verschillende kramen planten en struiken kopen. De IVN-kraam, bemand door Kathy, werd aardig bezocht. Op 23 oktober was er een publiekswandeling met als thema 'de herfst kleuren'. Tot onze (Frans en Betsie) verbazing kwam er een twintigtal mensen. Dat dankzij de publiciteit van Floor Norel.

De Arboretumstichting Wageningen heeft op 6 oktober 2011 samen met de WUR en het Gelders Landschap een beheersstichting opgericht. Deze stichting gaat het collectiebeheer verzorgen. Samen met Hermien hebben we de gasten toen een gedeelte van de tuin laten zien.

Dit jaar heb ik tweemaal een vergadering bijgewoond van de klankbordgroep. Tijdens deze bijeenkomst werden we op de hoogte gebracht van de plannen voor de Belmonte-tuin.

Alle wandelingen zijn dit jaar in Belmonte geweest. Maar de Dreijen-tuin, in beheer van Het Depot, blijft ook op ons programma staan.

Hierbij dank aan de gidsen, die voor deze wandelingen zo'n kleine 2 uur actief zijn. Binnenkort hoop ik weer met alle gidsen bij elkaar te komen en de plannen te bespreken voor komend jaar.

Tot ziens in de tuinen.

Jaarverslag 2011 Werkgroep Beken en sprengen

Werkgroepcoördinator:
Ruud Schaafsma, ruudschaafsma@gmail.com

In 2011 heeft de laarzenwerkgroep veertien zaterdagochtenden in de beken gewerkt, met gemiddeld veertien vrijwilligers per ochtend. We werkten de helft van de ochtenden in het Renkumse beekdal, de helft in het Heelsumse beekdal. Met de jaarlijkse excursie aan het einde van het werkseizoen zijn we begin mei met 27 deelnemers naar de Collse watermolen in Eindhoven geweest. Een prachtige oude koren- en oliemolen met twee grote onderslagraden. Op de Natuurwerkdag in november hebben we met ongeveer 75 mensen een heitje aan de Keijenbergseweg geschoond. De dag was nog een toegift van de zomer.

In de loop van het jaar is een tweede werkgroep op woensdagochtenden in de beek gaan werken, vooral in het Heelsumse beekdal. Diverse beken in Oosterbeek worden regelmatig door leden van de werkgroep nagelopen op verstoppingen.

Door de goede staat van onderhoud voeren de beken – waar mogelijk gezien de verlaagde grondwaterstand door de vele onttrekkingen – prima water.

Jaarverslag 2011 Werkgroep Wandelingen

Werkgroepcoördinator:
Floor Norel, floor.norel@hetnet.nl

Wanneer ik de jaarverslagen van de afgelopen jaren nalees, vallen me twee dingen op:

- De werkgroepcoördinator meldt dat er steeds minder publieke belangstelling is voor onze wandelactiviteiten, hetgeen demotiverend werkt voor ons gidsen.
- We bedenken steeds weer iets om onze wandelingen te promoten.

Begin maart 2011 zijn we gestart met de zogenaamde woensdagochtendwandelingen. We organiseren die elke eerste woensdag van de maand (t/m oktober). Met name Betsie van Loenen nam die voor haar rekening. Deelname: ongeveer 5 tot 8 personen met een uitschieter in oktober: 17 belangstellenden. Doelstelling van deze wandelingen is: 'lekker' wandelen en genieten van de natuur en elkaars kennis daarvan. Voorts organiseerden we een tiental publiekswandelingen, waarbij de opkomst matig te noemen valt.

Ons wandelprogramma voor 2012 is grotendeels klaar. U vindt dit programma op de achterzijde van deze Zuidwester.



De Ganzenveer - wie is ... Els Roode

Ik ben geboren 6 juli 1957. Ik ben getrouwd met Frank Klinge en wij wonen in Heelsum.

Wij zijn opa en oma van Levi (5 jaar) en Joav (1,5 jaar), de twee zoontjes van onze oudste dochter Renée, die in Arnhem woont met haar vriend. Onze jongste dochter Anne woont met haar vriend Jelle en hun paarden in Lattrop (T-wente). Als huisdieren hebben wij drie krielkippen en een krielhaan.

Opleiding

HBO medische biologie, van 't Hoff Instituut, Rotterdam.

Beroep

Labmanager, onderzoek- en onderwijsassistent bij Leerstoelgroep Virologie aan de Wageningen Universiteit. Ik heb ook de functie biologisch veiligheidsfunctionaris op de universiteit bij de sectie Plantenwetenschappen. Het is een heel afwisselende baan, werken met mensen, veelal jonge zeer geïnteresseerde studenten. Als BVF kan ik ervoor zorgen dat het onderzoek op verantwoorde wijze plaatsvindt.

Daarnaast actief

Als actieve oma, met name iedere woensdag, zorg ik voor mijn kleinzoons. Ik ben sinds kort coördinator van de IVN-ZWV vogelwerkgroep. Ik ben mentor bij de natuurgidsencursus en tot voor kort was ik eindredacteur van de Zuidwester.

Hobby's

Mijn hobby is vogels kijken. Waar ik ook heen ga, ik heb altijd een verrekijker bij me.

Koken vind ik ook erg leuk, vooral nieuwe recepten uitproberen en mijn familie verwennen.

Affiniteit met flora/fauna

VOGELS! Maar vogels horen in het landschap, leven/broeden in typische biotopen. Ik ben liefhebber van natuur in het algemeen.

Favoriete plant/dier

Visarend: zo'n prachtige roofvogel, die redelijk vaak te zien is in Nederland. Toen ik 17 jaar was, heb ik er een potloodtekening van gemaakt met een plaatje uit een boek als voorbeeld. Toen had ik 'm nog nooit in het echt gezien. In juni zag ik er een in Schotland, duikend in een Loch, schitterend.

Ik lees graag

Avonturen romans, vooral als die zich afspelen in de natuur, denk aan Wilbur Smith met zijn eindeloze verhalen die zich in Afrika afspelen, of op zee. Ook houd ik van fantasie, kinderboeken. Ik lees erg graag voor.

Internetsite

Waarneming.nl, en ik mag graag dingen uitzoeken op internet, of het nou informatie voor de vakantie is, of voor mijn werk, of over het houden van kippen, alles is er te vinden.



Ik heb bewondering voor

Mensen die de hele mooie natuurfilms zoals Planet Earth kunnen maken.

Favoriete seizoen

Dat is een moeilijke keus: nu vind ik de winter heerlijk, buiten is het erg koud en wij zitten gezellig in ons warme huis te lezen, kopje koffie erbij en vanmorgen gingen we kijken naar de schaatsers in de Jufferswaard, wandelend door de sneeuw. Maar ja, de vogels zitten al te zingen in de zon en straks wordt het weer lente, dan staan we vreselijk vroeg op in het weekeind om broedvogels te tellen én om de zon te zien opkomen boven de Jufferswaard... In de zomer houd ik van eindeloos fietsen en in de herfst is er weer vogeltrek, met dat mooie geluid van ganzen en kraanvogels...

Mooiste stukje natuur

Jufferswaard met zonsopkomst, of op een duin bij de Horsmeertjes op Texel zitten en alleen maar kijken en luisteren naar het blauwborstje en de roerdomp.

Land dat ik graag zou bezoeken

We zijn nu een keer naar Schotland geweest en daar zou ik nog wel vaker heen willen. Daar is het zo mooi, veel plekken waar je geen mens tegen komt. En al die zeevogels en bergvogels. Voor één soort moeten we nog verder zoeken, die hebben we niet in de Schotse Hooglanden kunnen vinden: de Morinel Plevier, dat betekent dat we naar het hoge noorden moeten reizen in Scandinavië, of naar IJsland. Bovendien wil ik ooit het noorderlicht zien (en de Laplanduil).

Mijn wens is

Dat de regering het natuurbeleid weer verandert. Als er ergens niet op bezuinigd kan, mag worden, dan is dat natuur.

Ganzenveer gaat naar

Mary de Jong, omdat zij een van de enthousiaste cursisten van de natuurgidsencursus is. Ik vind dat u kennis met haar moet maken.

Vogels kijken

Vogels kijken vanaf één uitkijkpunt

Bij voldoende belangstelling zal de Vogelwerkgroep op

22 april a.s. van 9.00 tot 11.30 uur

een vogelobservatiepost opstellen, ideaal voor mensen die niet zover kunnen wandelen. Met telescopen in de aanslag wachten we af wat er allemaal overvliegt en in beeld komt. We gaan dan naar het uitkijkplatform van de Amerongse Bovenpolder. Deze is zeer makkelijk bereikbaar, mensen kunnen op nog geen 100 meter per auto afgezet worden. Tip: neem een stoel, een verrekijker, thermosfles met koffie of thee en warme kleding mee. Bel voor meer informatie en aanmelding: 0317-31 82 12, Els Roode.

BMP-telling

BMP-telling: vanaf maart wordt er weer geteld in de Jufferswaard en op de Noordberg. Belangstellenden kunnen voor data en startpunten contact opnemen met Els Roode, tel: 0317-31 82 12.

Uitje naar Gorsselse Heide en Wilpse Klei

Op **zaterdag 2 juni a.s.** wordt er weer eens een ledenuitje gepland voor de leden van IVN Zuidwest Veluwezoom. Op deze dag gaan we een paar mooie en zeer interessante terreinen bezoeken in de omgeving van Zutphen en Deventer. Ze liggen niet zover uit de buurt: aan weerszijden van de IJssel.

's Morgens gaan we een bezoek brengen aan de Gorsselse Heide aan de Achterhoekse zijde. Dit is een voormalig oefenterrein van defensie waar een heuse Marke het onderhoud op zich heeft genomen. Een natte hei waar mooie planten en dieren voorkomen en interessant verhalen over te vertellen zijn door een gids. Afhankelijk van de omstandigheden kunnen we de pont bij Gorssel nemen naar de Veluwe kant. Daar gaan we heerlijk lunchen bij biologisch museumcafe 'de Kribbe' midden in de uiterwaard met de naam 'de Wilpse Klei'.

Na de lunch gaat we met de boswachter van Staatsbosbeheer de uiterwaarden in, waar we de oude stroomdalen van de IJssel kunnen zien. Door afzettingen van kalkrijke grond in de vorm van rivierduintjes komen hier leuke planten voor. Ook bezoeken we de oude Spaanse stellingen uit de 80- jarige oorlog, die opgeworpen waren om de scheepvaart op de IJssel te belemmeren en Deventer te beschieten.

Na nog een drankje en gebak gaan we daarna weer op huis aan.

Opgeven

In mei wordt het definitieve programma aan de deelnemers gegeven.

Opgeven kan bij Kirsten Haanraads: ivn.zwv@gmail.com

Stekelnootje - Knuppelpad

Tekst: Piet Dolman

Nieuwjaarsdag wilde ik mijn zoon de ontwikkelingen in het beekdal laten zien, met name het 'Knuppelpad', dat bijna in mijn voortuin ligt. Het bos inlopend was het meteen al uitkijken: het was modderig. De heuvel af was beter begaanbaar, maar voor het knuppelpad was het een modderbad. De Molenbeek voerde weer water. De knuppels lagen er goed bij - voor hoe lang? - en er was genoeg water in het dal. Natuurlijk ziet de omgeving er nog niet uit, maar dat zal ongetwijfeld wel komen in het voorjaar. Aan de andere kant wandelden we langs de vijver en Oliemolenbeek richting Bennekomseweg, maar van rustig wandelen en de omgeving in je opnemen is geen sprake. Je moet goed uitkijken waar je loopt. Veel van het pad langs de beek is bijna onbegaanbaar. Laarzen zijn hier geschikter dan zondagse kleding. Mijn zoon opperde al het idee het knuppelpad maar langs de beek voort te zetten. Halverwege zijn we maar naar links afgeslagen en via de verharde weg verder gegaan.

Ik heb al eens meer gepleit voor het beter begaanbaar houden van de wandelpaden in deze omgeving, maar daar zal dan wel weer geen geld voor zijn. En wat moet ik denken van het terugbrengen van de historie in de vorm van de 'lanen in wording'. Als die echt in oude staat hersteld gaan worden, zal er toch ook iets moeten gebeuren om ze begaanbaar te maken en te houden. Ik zie het somber in. Natuur- (of moet ik zeggen landschaps-)beheerders zullen het net zoals veel psychologen en economen nooit met elkaar eens zijn. Maar de Natuur wint toch altijd weer. En dat is maar goed ook.



Een verhaaltje met een gelukkig einde

Tekst: Jone Nuis-During. Foto: Jan Visser

Zeg nooit nooit: in een grijs verleden (vanaf de jaren '80 van de vorige eeuw!) heb ik tien jaar lang een wekelijkse natuurrubriek verzorgd in Hoog & Laag. Daarna was mijn pen opgedroogd, dacht ik. Maar nu, zo veel jaren later, schoot mij iets leuks te binnen toen ik de pimpelmezen weer druk bezig zag bij het nestkastje in onze tuin.

We hadden een nestkastje in de tuin toen de kinderen klein waren, maar ook een kat: geen gelukkige combinatie dus. Er kwamen geen vogeltjes in het kastje, maar wel een wespenkoningin, die met een nest begon. Ook niet zo geslaagd! Daarna hebben we het nestkastje verwijderd. Nu mijn man en ik al jaren niet meer werken en onze laatste kater op hoge leeftijd is overleden (zonder opvolger), zei ik vorig voorjaar "ja" tegen een buurvrouw die in dezelfde situatie is als wij destijds: kleine kinderen, twee ondernemende katers en een mezenkastje in de tuin: wilden wij dat kastje misschien in onze tuin ophangen? Een pimpelmezenpaartje, dat al met nestelen was begonnen, verhuisde mee.

Ik begon het mezengedoe gade te slaan en zag, dat het legitieme pimpelmeespaar werd belaagd door een koolmezenpaar. Maar de felle kleine pimpels zagen kans de grotere koolmezen te verdrijven. Wel wilden ze het nestmate-

riaal, dat door hen op het oude adres al in het kastje was aangebracht, verwijderen. Dit bleef als een prop in de vliegopening klem zitten, waarna ik die er maar uitgehaald heb toen ze even weg waren.

Zonder verdere problemen installeerde het paartje zich. In de loop van de weken die volgden hebben we alles goed kunnen zien en horen. Het zachte piepen toen de eitjes uitgekomen waren, het af en aan vliegen van de ouders, het dumpen door de ouders van de uitwerpselpakketjes van de jongen, een eind van het nestkastje af. We konden het ook mooi laten zien aan onze kleindochter.

Halverwege mei was het zover: een klein kopje dat nieuwsgierig naar buiten keek door het vlieggat, ouders die aanmoedigend zaten te kwetteren in de sering. En daar kwamen ze, met flinke tussenpozen, uitvliegend en meteen de grote esdoorn in, terwijl ik telde en genoot. Na elk jong zag ik een nieuw kopje verschijnen en zo vlogen er zes uit. Nummer zeven kwam door het gat, fladderde heftig, maar kon niet wegvliegen. Ik zag dat hij met een pootje vastzat in het vlieggat. Net toen ik dacht: "moet ik ingrijpen of niet?" kwam een van de ouders aanvliegen, hield zich vast aan de nestkast en begon met zijn/haar snaveltje aan de teentjes van het jong te frutselen en in het gat te hakken. Met succes, het jong kwam los en vloog omhoog. Meteen daarna verscheen er weer een kopje in het vlieggat. Ik kon helaas niet langer blijven kijken, we moesten weg.

Wat ik gezien had, vond ik heel bijzonder. Een pimpelmeesouder die meteen zag dat het jong in nood was en zeer adequaat handelde. Mijn hulp was helemaal niet nodig geweest!

Toen ik de nestkast schoonmaakte, lagen er geen resten in van dode vogeltjes, het hele broedsel was dus uitgevlogen. Dankzij de alerte oudervogel! Ik wil graag geloven dat de pimpelmezen, die nu in onze tuin komen om de nestkast te inspecteren, vogeltjes van het nest van vorig jaar zijn. Misschien is die van het pootje er wel bij!?



IVN jubileumjaar 2012

- ◆ IVN Zuidwest Veluwezoom bestaat 25 jaar
- ◆ IVN Zuidwest Veluwezoom heeft De Zomp 15 jaar in beheer (eigenaar is de gemeente Renkum)
- ◆ Vier jubilarissen op de Algemene Ledenvergadering op 21 april 2012: 1 gouden en 3 zilveren

Hoe er een zwerfkei in de Zomp kwam!

Tekst: Marga Stellaard

Fietsend op mijn mountainbike door de bossen van de gemeente Renkum kom ik steeds weer op verschillende plaatsen grote zwerfkeien tegen, bijv. bij de slagboom op de Fonteinallee, langs de Nico Bovenweg, bij het Airborne museum, ja zelfs op een onbeduidend stuk bestrating achter de winkelstraat in Renkum! Niet te geloven dacht ik, toen ik deze laatste zag liggen. Als dat kan, dan zou de Zomp, de heemtuin in Oosterbeek, ook een mooie plek zijn voor zo'n kei! Jaren praten we hier al over, maar nu wordt het tijd stappen te gaan ondernemen. Zeker toen ik een weekje later over de Doorwethse-Heide fietste en mijn oog per toeval viel op een paar schitterende zwerfkeien, die daar verscholen lagen, achter wat gebouwtjes van de gemeentewerf. Ah ha, dacht ik, hier komen die keien dus vandaan en ik fietste gewoon verder.

Kies er maar een uit!

Op een mooie nazomerse dag besloot ik tijdens een fietsrit toch maar eens naar de werf te gaan om navraag te doen over die keien. Ik trof daar precies de juiste persoon aan en vertelde hem wat er in mijn hoofd speelde en dat wij in de Zomp al heel lang de wens hadden zo'n mooie kei te hebben. Het idee was destijds aangedragen door onze landschapsarchitecte, een van onze vrijwilligers! De medewerker was niet echt verbaasd over mijn vraag, omdat er blijkbaar al eerder een verzoek was ingediend voor een kei, echter niet door mij. Als jullie dat zo graag willen, dan gaan we het proberen te regelen. Al overlegend liepen we samen naar de vier grote keien die aan het einde van het terrein opgeslagen lagen. Kies er maar een uit! Ik deed dat en koos voor een die wat afgeplat was, zodat je er ook nog op kan zitten. Maar hoe nu verder? Ja, daar vraag je me wat. Hij weegt wel zo'n 900 kilo!! Het is geen probleem hem hier weg te halen, met een machine brengen we hem naar de vrachtwagen en met de grijper gaat ie erop. Vervolgens rijden we ermee naar Oosterbeek, naar de Zomp, en dan wordt het een ander verhaal.

Een moeilijke klus, dat wel

De medewerker zou alles goed gaan overdenken en bespreken met de mannen die de klus zouden gaan uitvoeren. Ik zou gaan overleggen met de landschapsarchitecte en zou gaan meten of de kei wel door het poortje zou passen. De doorgang door het poortje was het probleem niet, de overhangende takken van de taxus bomen over de weg echter wel. We kwamen tot de conclusie dat het wel een moeilijke klus zou gaan worden, maar alle partijen vonden het wel de moeite waard het te proberen. We spraken af dat ik gebeld zou worden, als de gelegenheid zich voordeed, zodra de steen geladen zou gaan worden.

Het echte werk begint

De vrijdagochtend voor onze laatste werk- en bladruimdag kreeg ik een telefoontje dat na de koffie de steen op de vrachtwagen zou gaan en of ik kon zorgen voor het openen van de poort. Ik heb snel twee medewerkers van de Zomp



gebeld en gevraagd of ze erbij wilden zijn, bij deze geweldige actie en om eventueel nog wat te helpen, indien nodig. En toen begon het echte werk. De vrachtwagen moest ruim uit het hart van de weg staan, anders kon de grijper niet onder de bomen door, dat was een flinke tegenvaller! Eerst werden er een paar rijplaten neergelegd, vanaf de poort het Zompterrein op, daarna werd de steen erop gelegd. Helaas kon de kraan met grijper waarin de steen lag, maar tot de poort komen, want de takken blokkeerden de hele weg. Hoe nu verder met zo'n zware steen? Het terrein liep ook nog een beetje af, richting de plek waar hij zou moeten komen te liggen, dus oppassen geblazen! Alles ging nog goed, maar toen kwam de steen terecht op een stukje bestrating en ja hoor, toen rolde hij naar beneden! De mannen konden nog net op tijd de steen ontwijken en gelukkig bleef ie op tijd liggen op de zanderige bodem, niet ver van de ideale ligplaats. Om het allemaal zo natuurlijk mogelijk te laten lijken hebben we snel even een ondiepe kuil gegraven en hebben de mannen het uiteindelijk voor elkaar gekregen de steen op de juiste plek te krijgen. Dit was ingewikkeld en moest in een keer goed gaan, een keer liggen is liggen. Het resultaat is fantastisch, het lijkt wel of hij er al ligt vanaf de ijstijd! Ik zag de mannen zichtbaar genieten van deze actie en wij waren ook heel erg blij. Het was voor hen geen alledaagse klus en voor ons al helemaal niet.

Kom eens kijken!

Al met al was het een hele belevenis en kunnen we vanaf het nieuwe seizoen genieten van onze nieuwe aanwinst. Dit geldt natuurlijk ook voor alle bezoekers van dit schitterende natuurgebiedje, dat bestaat bij de gratie van vrijwilligerswerk! Ik hoop dan ook dat heel veel lezers een kijkje komen nemen.

Al bekend

De jaarverslagen van de Vogelwerkgroep en de werkgroep Verkoop zijn al gepubliceerd in het winternummer 2011 van de Zuidwester.

Algemene Ledenvergadering IVN Zuidwest Veluwezoom

U heeft het in de vorige Zuidwester al kunnen lezen. Op 21 april zal de Algemene Ledenvergadering van IVN Zuidwest Veluwezoom weer plaatsvinden. Die ALV wordt ieder jaar op een andere locatie gehouden. Dit jaar zijn we te gast bij de biologische boerderij Veld en Beek (Fonteinallee 33, 6865 ND te Doorwerth). Kijk voor meer informatie op www.veldenbeek.nl.

Het programma van die ochtend is als volgt:

10.00 uur	Iedereen wordt verwelkomd met een kopje koffie of thee
10.00 uur	Algemene Ledenvergadering
11.30 uur	Rondleiding over de boerderij
12.00 uur	Lunch

Graag tot dan!

Het bestuur

Jaarverslag bestuur 2011

Ook het bestuur wil via een jaarverslag de IVN-ers een korte terugblik op 2011 geven. In dit jaar heeft er een belangrijke bestuurswissel plaatsgevonden. Truus Smit heeft haar taken als secretaris overgedragen aan mijzelf. Juist door deze overdracht is extra duidelijk geworden hoeveel werk Truus de afgelopen jaren voor onze IVN-afdeling heeft verzet. Niet alleen het voorbereiden en begeleiden van de vergadering van bestuur en Adviesraad, maar ook alle administratieve werkzaamheden, de post en correspondentie, het archief en de contacten met diverse andere organisaties.

Het jaar bracht ook een nieuw bestuurslid. Charlotte bood tijdens de algemene ledenvergadering van 2011 aan het bestuur te versterken. Een welkome aanvulling en een frisse blik die ons hopelijk nog lange tijd zal versterken.

Ook dit jaar stond voor de bestuurders bovenal in het teken van de gidsencursus, een groot succes. Onverminderd is de aandacht geweest voor de Zomp, het arboretum in Wageningen en de ontwikkelingen in het Renkums Beekdal. Daarnaast speelden de nieuwe natuurwetgeving en bezuinigingen op landelijk niveau ook een belangrijke rol. Het bestuur probeert hierbij steeds een antwoord te vinden op de vraag: wat betekent dit voor de natuur bij ons in de omgeving?

Wat blijft? In ieder geval de aandacht voor onze werkgroepen, alle activiteiten, de ontwikkelingen binnen IVN op regionaal niveau en de geluiden vanuit het landelijke bestuur. Het bestuur is er ook in 2012 weer klaar voor.

Namens het bestuur van IVN Zuidwest Veluwezoom
Kirsten Haanraads, secretaris

Het bestuur zoekt versterking!

Zou jij ook een steentje willen bijdragen aan de natuur? En lijkt het je leuk om mee te denken over het wel en wee van onze afdeling? Het bestuur van IVN Zuidwest Veluwezoom zoekt een nieuw bestuurslid!

Het bestuur komt een aantal keer per jaar bijeen om alle lopende zaken te bespreken en ontwikkelingen te signaleren. Bijvoorbeeld over de gidsencursus, de Zomp, het arboretum in Wageningen, de werkgroepen, PR en communicatie of de veranderingen in het natuurbeleid in onze omgeving. Twee keer per jaar overlegt het bestuur met de coördinatoren van de werkgroepen.

We hopen tijdens de ALV op 21 april een nieuw bestuurslid te verwelkomen. Interesse? Neem voor meer informatie of vragen contact op met Kirsten Haanraads (via kirsten.haanraads@gmail.com of 06-17984362).

Het bestuur

Contributie / donatie in 2012

Degenen van wie volgens onze administratie voor het kalenderjaar 2012 nog geen contributie of donatie is ontvangen, vinden in deze Zuidwester een acceptgirokaart. U kunt deze gebruiken of het bedrag zelf overmaken. De jaarlijkse bijdrage is: **lid € 14,-, huisgenoot-lid € 8,-, donateur € 10,- (meer mag ook).**

U kunt het bedrag overmaken op het gironummer 805291 t.n.v. IVN Zuidwest Veluwezoom te Renkum. **Let op: bij uw overboeking graag uw naam en het jaartal 2012 vermelden!**

Wanneer u daar prijs op stelt, kunt u voortaan in februari een 'elektronische acceptgirokaart' ontvangen per e-mail. De reden is dat papiergebruik niet goed is voor het milieu, de kaarten geld kosten, het printen en bezorgen werk oplevert, en bij het gebruik de kaart hogere kosten meebrengt voor het IVN dan een gewone overschrijving. Wilt u hieraan meewerken, dan kunt u een e-mail sturen naar Wim Chardon, wim.chardon@wur.nl.



Buitenladder

Wandelprogramma van maart t/m september 2012

Informatie over publiekswandelingen: Floor Norel, tel. 0317 - 41 77 78; woensdagochtend-wandeling: Betsie van Loenen, tel. 0317 - 41 81 24; vogelexcursie: Els Roode, tel. 0317 - 31 82 12.

Informatie over werkochtenden van de werkgroep beken en sprengen: Ruud Schaafsma, tel. 0317 - 31 51 17; werkgroep landschapsonderhoud: Maarten van Houten, mobiel 06-30315017, Albert Smit, tel. 026 - 339 24 11.

APRIL

woensdag 4 april om 10.00 uur: ochtendwandeling langs de Oosterbeekse beek. Start vanaf restaurant D' Oude Herberg aan de rotonde Utrechtseweg – van Borsseleweg te Oosterbeek.

zondag 15 april om 14.00 uur: rondwandeling in natuurgebied De Zomp in het voorjaar. Start vanaf de ingang aan de Fangmanweg te Oosterbeek.

zondag 29 april vanaf 9.00 uur tot 17.00 uur: Belmonte op z'n best!. Presentaties van diverse kwekers (Rhododendrons, rozen e.d.) die rondleidingen en wandelingen verzorgen. De Infostand van het IVN is aanwezig en we verzorgen rondwandelingen. Start vanaf de ingang van Arboretum Belmonte, Generaal Foulkesweg te Wageningen.

MEI

woensdag 9 mei om 10.00 uur: ochtendwandeling door Arboretum Belmonte in lentetooi. Start vanaf de ingang van het park: Generaal Foulkesweg te Wageningen.

zondag 13 mei van 14.00 tot 17.00 uur: van gebruiksbeek tot parkbeek. Een wandeling langs twee fraaie beken met een boeiend verleden. Gids Ruud Schaafsma. Start vanaf restaurant D' Oude Herberg aan de rotonde Utrechtseweg – van Borsseleweg te Oosterbeek.

zondag 20 mei om 14.00 uur: publiekswandeling door het Arboretum Belmonte. Genieten van de vele Rhododendrons en vele andere planten. Start vanaf de ingang van het park: Generaal Foulkesweg te Wageningen.

VERVOLG MEI

donderdag 31 mei om 21.30 uur: vleermuisexcursie rondom kasteel Doorwerth. Duur ongeveer anderhalfuur. Start vanaf de parkeerplaats van het kasteel.

JUNI

woensdag 6 juni om 10.00 uur: genieten van wilde planten en bloemen. Start vanaf de parkeerplaats voor het gebouw Lumen van de WUR aan de Droevendaalseweg te Wageningen.

donderdag 14 juni om 19.00 uur: avondwandeling wilde bloemen en planten. Start vanaf de parkeerplaats voor het gebouw Lumen van de WUR aan de Droevendaalseweg te Wageningen.

zondag 24 juni om 14.00 uur: natuurwandeling over de Wolfhezer Heide (de sprengen en de Wodanseiken). Verzamelen op de parkeerplaats aan de Utrechtseweg t.o. de Kastelenweg, buslijn 88.

JULI

woensdag 4 juli om 10.00 uur: wandeling over de Wageningse Eng. Start vanaf de rotonde N225 / Generaal Foulkesweg en Scheidingslaan. Parkeren Scheidingslaan.

AUGUSTUS

woensdag 1 augustus om 10.00 uur: Seels – Dunobeek wandeling (uit het boek van Ruud Schaafsma). Start vanaf de Veerweg, hoek Dunolaan te Heveadorp.

woensdag 8 augustus om 21.00 uur: vleermuizen kijken bij het Renkums beekdal. Start vanaf de hoek Onder de Bomen/Beukenlaan/Kortenburg te Renkum. Duur ongeveer anderhalfuur.

SEPTEMBER

woensdag 5 september om 10.00 uur: rondwandeling door het gebied van de Blauwe Kamer te Wageningen. Start vanaf de parkeerplaats van het gelijknamige restaurant.



MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C017135